

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Propria, aliorumq[ue] fama quando quomodoue defendenda iniuriam item
passi quî nos habeamus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

nam iam his, quis sit qui percutitur: quis, qui cedit. Nonne à luto figulus, ab infimo summus, à peccatore Deus, Dominus à seruo, creator à creatura, à vilissimo puluisculo vniuersitatis Dominus cedit se patitur gubernator atque redemptor? Hic seruus fertur fuisse Malchus, cui in horto aurem Dominus restituit abscissam, pro beneficio hanc contumeliam recipiens. Verum quid Christus egit? Num igni mandauit vt de celo descendat, cremetq; istum blasphemum? Aut nunquid terræ dixit, quæ os suum aperiat & deglutiat eum in infernum. Haudquaquam. Potuisset profecto iubere & mox obedissent & terra & ignis & omnes creaturæ, ad vltionem sui creatoris. At noluit. Neque enim potentia, sed patientia nos voluit redimere: nec venit vt iudicaret mundum, sed vt saluaretur mundus per ipsum. Noluit vti vindicta, sed suum maluit percussorem placare allocatione benigna: *si male*, inquit, *locutus*, &c. Vide quia Dominus iudicium subire vult cum seruo. *Si verò bene locutus sum quid me cedis?* Quid hac responsione benignius? quid benignitate hac dulcius? Vide tamen quomodo etiam seruum arguat, & quem modestè arguat peccati. Sic namque verborum lenitate placat seruum, vt nihilominus illi eius ostendat peccatum.

Propria, aliorumq; fama quando quomodo defendenda: iniuriam scem passi qui nos habeamus.

Docemur non tristari si male de nobis sentiat. Quid enim? quando-
 quidem quasi perperam docuerit, qui sapientia est & veritas, exami-
 natur. Si verò de nobis suspicio est, aut si iudicamur quoque esse mali,
 nulla nos afficiat tristitia, modo conscientia non accuset. Inde enim magis eri-
 mus boni. Nec grandi propterea opus est excusatione. Veritas enim nō sem-
 per latebit, etsi ad breue quandoque tempus abscondatur. Perturbatur, sæpe
 homo nimium timens de se male sentiri: & pro sui iustificatione (quasi famam
 suam zelans) sæpe contendit & laborat, qui tamen patientia & humilitate, ta-
 cens, mansuetè atq; dissimulans, multo se præclarius excusaret, ageretq; vt ne-
 mo tantam patientiam humilitatemq; non crederet innocentem. Præstat igitur
 virtute, quam contentionibus se defendere. Secundò docemur proximo-
 rum famam tueri: quomodo Christus eo tempore, quo de suis nil potuit lo-
 qui discipulis quod edificarent, tacuit: ita nos quoq; de absentibus bona dun-
 taxat loquamur. Tertio discere nos conuenit, verborum illatas iniurias aut
 obiurgationes duras, calumniosas vè æquanimiter ferre. Siue ergo iniuria,
 siue fiat nobis contumelia aut calumnia, quantum nostram attinet lesionem,
 non grauius irascamur, nec vltionem meditemur, sed mansuetudinem op-
 ponamus. Si tamen iniuriam Dei contineat hæc contradictio, vt pote que fiat
 veritati, aut si scandalum generet pestifere doctrinæ animabus: ibi est etiam
 arguendus calumniator, absq; tamen priuato amore & absq; zelo vindictæ,
 sed zelo duntaxat diuini honoris. Quarto, si Christo pro alapa suscepta vis
 gratias agere, statue firmo decreto, & ora Dominum vt voluntatem hanc tuam
 confirmet iuuet que, ne tibi superbia præsumptio vè ex instituto hoc suboriat
 tur: atq; tibi donum hoc largiatur, quo ab ociosis queas os tuum sermonibus
 continere. Si ociosis abstinentum est, quanto studio renitendum, quibus in-
 standum precibus, ne permittaris à Deo labi in murmuraciones, in detrecta-
 tiones,

Contem-
platio.

Seruus iste
quis fuit.

Patientia Ie-
su quanta.

Tristandum
non esse si
malè de no-
bis sentiat.

Famam pro-
ximorum
defendendā.

Iniurias ver-
borum æqua-
nimiter fe-
rendas.

Iniuriā Dei
non esse tol-
lerandam.

Alapa pro
hac sua quo-
modo Chri-
sto regra-
tiandum sit.

Lingua quā
to fit studio
refrenanda.

Iniuria nos
afficientes
verborum
lenitate placandos esse.
Superbia
multorum
quanta.

Offensus
proximus
quomodo
fit placandus.

Iactantia de
peccato quā
gravis fit
culpa.

Correptionem ex fraterna charitate debere procedere non ex impatientia.
Euangelij
verba quomodo sint intelligenda.
Matth. 5.

Maxillam alteram præbendam esse gerentis uti.

tionem, in aliāq; linguā peccata? Ora igitur vehementer contra linguam tuā, & vim tibi ipsi facito. Sancti viri ut linguā malitiam atq; infirmitatem firmerent, aut perpetuum silentium seruarunt, aut lapidem in ore & hunc multis annis portauerunt. Quinto, de acceptis iniurijs non solum nos non debemus vindicare, & despectiua, iniuriosa, probrosa atq; contemptibilia verba non reddere, sed etiam iratum aut eum qui calumnia seu iniuria afficit, verborum lenitate placare. O quam longē sumus ab hac perfectione penē nos omnes. Heu quanta est superbia nostra. Sæpenumero nos offendimus, verbisq; alienam infirmitatem ad iracundiam aut impatientiam irritamus: vix tamen induci possumus, ut veniam petamus. Quoties auditur hæc vox superba inter nos: Ego non offendi eum, Ego nihil iniuriosum illi, vnde offenderetur, dixi. Ipse mihi hæc & hæc dixit. Ipse mecum contendere cœpit. Ipsius est veniam à me petere. Nunquid illi respondere non debui? Ah fili, desine discutere, an tu offenderis. Certe offensus est frater tuus, & tui occasione offensus est. Quid tibi nocet humiliari? Quin te delectat vtriusq; hoc est tuam & illius animam lucrari? Quam redderes te commendabilem, si vel innocens veniam petendo, fratrem placares? Esto, modo non agnoscat ille innocentiam tuam in perturbatione constitutus, quantum agnoscat postea laudabitq; innocentiam tuam cum humilitate coniunctam, tranquillitati restitutus? Tu tamen non ad laudem tibi venandam, sed ad illius lucrandam animam, & propter Dei gloriam debes fratrem tuum te humiliando placare. Verum quid de illis sentiendum est, si quando fratrem proximum vè quemlibet affecerint iniuria, contumeliavè perturbauerint, apud se gloriantur, & apud alios iactant, quam egregiè illum confutauerint, quam humiliauerint (ut aiunt) iusta ignominia proximum. Hi plangendi sunt, & oratio pro eis reuerà est necessaria: quia quoties de peccato suo (non dico) apud alios se iactitant, sed apud se ipsos duntaxat gaudent toties reatum culpæ prioris sibi, si tamen id fiat deliberatè, renouant. Sexto erudimur quod erga nos delinquentibus possumus quidem ostendere peccatum eorum, eosq; reprehendere, non tamē ex ira vel impatientia. Atq; idēd quādiu iram in corde sentimus, tam diu corripere neminem debemus. Siquidem correptio ex fraterna debet charitate prodire, non ex irā aut furoris passione. Adēd namq; dulciter benigneq; debemus loqui inimico vel irato, ut verba nostra cor ipsius emolliant, & iram extinguant, non accendant. Septimo, discimus hic, verba Euangelij nō semper intelligenda iuxta literam & quomodo sonant, alioquin Christus ipsemet hic contra suam egisset eruditionem. Docuit enim percutienti ad vnam maxillam, præbendam esse & alteram, nec tamen ipse id obseruauit hic: quin potius corripuens percussorem ob vnam alapam inflictam, nequāquam alteram maxillam præbuit cædendam. Verum absit ut dicamus, Dominum Iesum non obseruasse quæ docuerit, qui cœpit facere & docere. Sunt igitur hæc verba, ut alia multa in Euangelio, intelligenda in sensu in quo fiunt, non in sensu quem faciunt. Est autem verborum sensus in quo fiunt, ille quem intelligi vult is qui loquitur: ut verbi gratia, hic de præbenda altera maxilla cedenti. Cuius sensus verus est, non ut mox, vnam vbi alapam quis susceperit, alteram præbeat maxillam cædendam. sed ut vnam tam patienter suscipiat alapam, ut paratus sit in alteram quoque cædi maxillam, aut rursus aliam suscipere

scipere alapam, si detur. Pertinet itaq; quod de alia maxilla præbenda dicitur, ad præparationem animi, non corporis. Posset enim quis alteram præbere maxillam, post primam susceptam alapam, si ceterè, & impatienter vtramq; sustinere. Hic nequaquam verbo satisfaceret Christi, quia non satisfaceret intentioni Christi. Vult enim Christus propter vnam alapam aded nos ira non excandescere, nec de vindicta cogitare, vt parati simus etiam non hanc tantum, sed plures patienter tolerare. Hoc modo sustinuit se cædi Christus tam patienter in vnam maxillam, vt paratus quoq; fuisset sustinere se cædi in aliam, si data fuisset. Quod paulò post quoq; fecit. Nam alapas complures perculit, & toto corpore cæsus fuit flagellis. Verissimum sanè est illud Ambrosij, dicentis: Nihil aded confusionem facit inferenti mala, sicut fortis tolerantia sustinentis, & neque in verbo, neque in opere reddere vindictam.

Matth. 26.
Ioan. 19.
Ambrosius.

IESUS A PETRO TER EST NEGATUS.

Articulus XVI.

Sequatur autem Iesum Simon Petrus à longe, & alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici, & introiuit cum Iesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exiuit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, & dixit ostiariæ, & introduxit Petrum intro in atrium principis sacerdotum. Et ingressus sedebat foris in medio atrij, dorsum cum ministris ad ignem, & calefaciebat se, vt videret finem. Circumsidentibus autem illis, erat Petrus in medio eorum. Quem cum vidisset ancilla quædam ostiaria vna ex ancillis summi sacerdotis sedentem ad lumen, & calefacientem se, & cum fuisset intuita, aspiciens illum ait, dicens: Et tu cum Iesu Nazareno eras. Nunquid & tu ex discipulis, es hominis istius? At ille negauit eum coram omnibus, dicens: Mulier non sum, & nescio quid dicis. Neque enim scio, neque noui illum, & exiit foras ante atrium, & galus cantauit. Dixerunt ergo ei: Nunquid & tu ex discipulis eius es? Rursus exeuntem eo iam iam, vidit eum alia ancilla, & coepit dicere circumstantibus & his qui erant ibi, & ait. Et hic erat cum Iesu Nazareno: & quia hic ex illis est. Et post pusillū alius videns eum, dixit: Et tu de illis es. Petrus iterum negauit cum iuramento, quia non noui hominem, & dixit: O homo non sum. Et post pusillum interuallo factò quasi horæ vnus, accesserunt qui astabant, & dixerunt rursus Petro: Vere & tu ex illis es: Nam & Galilæus es, & loquela tua te manifestum facit, Et alius quidam vnus ex seruis pontificis, cognatus eius, cuius abscidit Petrus auriculam affirmabat, dicens: Nam & Galilæus est, & dicit Petro: Nonne ego vidi te

Matth. 26.
Marc. 14.
Luc. 22.
Ioan. 18.